



Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Jenaplanschool De Feniks te GENT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	20982
Instelling	Gemeentelijke Basisschool - Jenaplanschool De Feniks
Directeur	Sofie STROBBE
Adres	Acaciastraat 11 - 9000 GENT
Telefoon	09-226.17.06
Fax	09-211.19.81
E-mail	defeniks@gent.be
Website	www.jenaplanschooldefeniks.be
Bestuur van de instelling	Stad Gent - Dep. Onderwijs en Opvoeding
Adres	Keizer Karelstraat 1 - 9000 GENT
Scholengemeenschap	Nexus Gandae
Adres	Neermeerskaai 2 - 9000 GENT
CLB	Interstedelijk CLB Gent
Adres	Jubileumlaan 215 - 9000 GENT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	03-11-2014, 04-11-2014, 05-11-2014, 07-11-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07-11-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	03-12-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Lieven DEPRETTERE
Teamleden	Yves VAN MOORLEGHEM

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Sociale en emotionele begeleiding.....	20
4.2 Evaluatiepraktijk	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de stedelijke basisschool De Feniks in Gent. Het schoolteam werkt volgens de principes van het Jenaplanonderwijs. Ze evolueerde in enkele jaren tijd naar deze onderwijsmethode. Het lerarenteam is de laatste jaren vrij stabiel gebleven. De school ligt in de multiculturele buurt Brugse poort. De leerlingeninstroom wijzigde de laatste jaren grondig en is nu samengesteld uit alle sociale en economische groepen van de bevolking. De school telt een belangrijke groep leerlingen die thuis geen Nederlands spreken. De kleuters zijn onderverdeeld in klassen (nesten) met twee leeftijdsgroepen. In het lager onderwijs bestaat een klas (nest) uit drie leeftijdsgroepen. Daarnaast bestaan er clusters van klassen die samenwerken. De school spreekt van een onderbouw (kleuteronderwijs), middenbouw (eerste, tweede en derde leerjaar) en bovenbouw (vierde, vijfde en zesde leerjaar). Binnen die bouw is er een intensieve samenwerking tussen de teamleden. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de bijzondere kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 20 oktober 2014 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en wereldoriëntatie de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Voor de kleuterafdeling wijst het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen uit dat de kleuterafdeling over weinig valide en betrouwbare outputgegevens beschikt, waardoor vooral het onderwijsaanbod doorslaggevend is om de kwaliteit te beoordelen. Het kleuterteam spant zich in om de ontwikkelingsdoelen na te streven. Het richt zich voldoende op de leerplandoelen. De kleuteronderwijzers bewaken gerichter dat die genoeg aan bod komen, maar dit staat niet volledig op punt. Ze maken goede afspraken om het onderwijs af te stemmen op de leeftijd en de noden van de kleuters.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden in de lagere afdeling aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het team bereikt de eindtermen voor beide leergebieden voldoende met de leerlingen. Het onderwijsaanbod sluit aan bij de visie van het leerplan en de leerplandoelen. Het is echter niet altijd duidelijk gepland voor de verschillende leeftijdsgroepen binnen een klas (nest). Voor wereldoriëntatie is de bewaking van de leerplandoelen niet sluitend. Voor meerdere leerplandoelen ervan hebben de onderwijzers weinig zicht op de vorderingen van de leerlingen.

Zowel in de kleuter- als de lagere afdeling is het onderwijsaanbod degelijk uitgewerkt volgens de principes van de gekozen methode. Voor Nederlands is er veel aandacht voor de taalvaardigheid. De leerlingen krijgen heel wat kansen om te spreken en te luisteren. Daarvoor zijn de kringen een krachtig middel. Ook zet het team sterk in op alle aspecten van lezen. Wereldoriëntatie is de rode draad van het onderwijs. Het onderwijs is sterk werkelijkheidsgericht. De leerlingen krijgen veel kansen om te experimenteren en de wereld te ontdekken. Dit gebeurt zowel binnen als buiten de school. De teamleden betrekken de leerlingen bij de keuze en de uitwerking van de projecten. De leerlingen krijgen veel ruimte om zelf te plannen. Ze moeten daarbij hun eigen leerproces geregeld beoordelen en aangeven wat ze willen verbeteren. De communicatie en de samenwerking tussen de leerlingen zijn de rode draad doorheen het hele onderwijsgebeuren. De klassen zijn rijk voorzien van leermiddelen. Er zijn voldoende computers voorhanden, maar ze zijn doorgaans verouderd. De school zet haar personeel doordacht in om zowel een rijke leeromgeving als een goede zorg voor de kinderen mogelijk te maken. De aanpak voor wereldoriëntatie om in samenwerking met de brugfiguur de ouders te betrekken bij de projecten van de leerlingen is een meerwaarde.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de school voor de sociale en emotionele begeleiding inspanningen levert om de kinderen goed te begeleiden. Het schoolteam heeft een duidelijke visie. Daarbij probeert het door allerlei initiatieven problemen te voorkomen. De school gaat geregeld na of het beleid nog voldoet en staat open om de begeleiding te verbeteren. Het schoolteam besliste om de evaluatiepraktijk als prioriteit te stellen en die grondig aan te pakken. De teamleden richten zich nu immers vooral op de evaluatie van het proces. Die is goed uitgewerkt met onder andere de zelfevaluatie en de portfolio's. De (kleuter)onderwijzers stemmen hun evaluatie voor bepaalde leergebieden of domeinen echter te weinig af op de leerplannen.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de school een duidelijke visie heeft die ze op een goede manier aan de buitenwereld communiceert. Het team werkt hard om deze visie uit te voeren. Daarvoor stuurt de directeur het team goed aan, hierin ondersteund door het groeiteam. Iedereen is betrokken in de uitwerking van het schoolbeleid. Dit gebeurt met heel wat vormen van overleg waarbij de school gericht aanstuurt op resultaten. Het schoolteam werkt voortdurend aan de verbetering van de onderwijskwaliteit. Het maakt wel weinig gebruik van de resultaten uit de externe toetsen om de onderwijspraktijk te bespreken en zo nodig te verbeteren.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school de tekortkomingen voldoende onder controle heeft en in staat is deze zelfstandig aan te pakken. De situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne stimuleert het bereiken van de onderwijsdoelstellingen voldoende.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam voert de geselecteerde overige regelgeving correct uit met uitzondering van enkele noodzakelijke toevoegingen over de interne werking aan het schoolreglement en van de procedure voor het uitreiken van de getuigschriften. De school is in staat om dit zelfstandig en snel in orde te brengen.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor zowel Nederlands als wereldoriëntatie in beide afdelingen. Dit is eveneens het geval voor de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de werkomgeving en voor de overige erkenningsvoorwaarden. Kortom, de school is in staat om op eigen initiatief en met dezelfde professionele ingesteldheid het onderwijs in de school verder te blijven ontwikkelen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het kleuterteam gebruikt het leerplan als referentiekader. Het zorgt voor een onderwijsaanbod dat inzet op taalvaardigheid en aansluit bij de noden van de kinderen. De kleuteronderwijzers zetten het brede aanbod ontwikkelingsmaterialen doelgericht in. Kinderen die zorg nodig hebben, krijgen de nodige ondersteuning.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod sluit voldoende aan bij het leerplan en realiseert de visie van de school over de toepassing van de onderwijsmethode. De teamleden gebruiken de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur goed om een rijke leeromgeving te creëren. De school spant zich in om een goede preventieve begeleiding op te zetten voor kinderen met noden.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school voldoet aan de inspanningsverplichting om de ontwikkelingsdoelen met de kinderen na te streven. De outputgegevens die het team hierover verzamelt, zijn veeleer beperkt. De school kiest er immers voor om de kinderen zo weinig mogelijk aan testen of toetsen te onderwerpen. Daartegenover hebben de teamleden veel aandacht voor de zachte output.

De kleuteronderwijzers gebruiken het leerplan als referentiekader. Ze kiezen leerplandoelen als focusdoelen van de projecten. Daarbij werken ze samen aan de clustering van leerplandoelen, maar dit is nog niet afgewerkt. Ze gebruiken allerlei bronnenmateriaal om hun activiteiten en projecten te stofferen.

Afhankelijk van het teamlid is de planning doelgericht. Vanuit een brainstorm met de kinderen werken de kleuteronderwijzers een project verder uit. Op een projectblad zorgen ze voor verrijking, maar dit is bij meerdere teamleden meer gericht op activiteiten, dan op doelen. Ze lijsten de leerplandoelen na de aangeboden activiteit in een digitaal systeem op. Hiermee willen ze bewaken dat alle leerplandoelen voldoende aan bod komen. Op dit ogenblik is niet iedereen voldoende vertrouwd met het opzet van deze bewaking en met de mogelijkheden van dit digitale systeem. Teamleden ervaren problemen om vlot de overzichten aan te maken of te raadplegen.

De kleuteronderwijzers spannen zich in om een evenwichtig en volledig aanbod voor beide leergebieden te realiseren. Voor Nederlands zet het kleuterteam sterk in op de taalvaardigheid. De klemtoon ligt op de domeinen spreken en luisteren. Dit gebeurt vooral in de vele soorten kringgesprekken. Daarbij hebben de kleuteronderwijzers veel oog voor gespreksconventies. Daarnaast voorzien ze nog luisteroefeningen. Lezen krijgt heel wat kansen door een aantrekkelijk boekenaanbod en inzet op leesstrategieën. Het aanbod en gebruik van de schoolbibliotheek zijn hierin zeker een meerwaarde. Schrijven krijgt aandacht met gevarieerde opdrachten in de schrijfhoek. Het domein taalbeschouwing komt minder planmatig aan bod, maar er zijn voorbeelden te zien van goede impulsen.

Bij wereldoriëntatie komt het domein mens en maatschappij sterk aan bod, gekoppeld aan de kringen. Dit gebeurt vooral vanuit de uitgangspunten van de onderwijsmethode. Voor het domein tijd zijn de nodige ondersteunende structuren aanwezig. Kinderen krijgen bovendien heel wat kansen om de eigen tijd te plannen. Naast de ontdekhoeken is het gebruik van de schooltuin een belangrijk middel om het domein natuur in te vullen. Voor het domein ruimte zorgen de kleuteronderwijzers voor voldoende ervaringskansen. Uit de evaluatie van vorig schooljaar sturen ze het domein techniek bij. Ze plannen dit vanaf dit schooljaar doelbewuster.

Verticale samenhang is voorzien. Er is gradatie afgesproken voor zowel meerdere leerinhouden als gebruik van didactische middelen. Vanaf dit schooljaar maken de kleuterleidsters afspraken over de continuïteit en de gradatie voor de terugkerende activiteiten. Dit is eveneens het geval voor de didactische aanpak binnen de onderwijsmethode, onder andere voor instructie en verwerking. Door de projectwerking zorgt de school voor een sterke horizontale samenhang. De kinderen zijn hierin op hun niveau betrokken door de brainstorm. Op het projectblad verfijnen de kleuteronderwijzers het aanbod om tot een degelijke samenhang te komen.

In de kleuterafdeling is de brede harmonische vorming degelijk uitgewerkt. Het onderwijs is sterk werkelijkheidsgericht. Het speelt in op de leef- en belevingswereld van de kleuters. De werkelijkheid binnenhalen of ernaar toe gaan is de leidraad. Opvallend is de aandacht voor de actualiteit. De kleuteronderwijzers zorgen ervoor dat de verschillende ontwikkelingsgebieden evenwichtig aan bod komen. Het team heeft grote aandacht voor de betrokkenheid. De kleuters krijgen heel wat kansen om zelf initiatief te nemen en zelfstandig te werken. Communicatie en samenwerking lopen als een rode draad doorheen de activiteiten. Zelfgestuurd leren komt voortdurend aan bod. Kinderen leren creatief met problemen omgaan.

De kleuterleidsters stimuleren het actief leren. De activiteiten zijn voor de kleuters betekenisvol, vooral door de eigen inbreng in de brainstormronde en de verrijking door de kleuteronderwijzer. Kinderen krijgen ruimte om te experimenteren en te exploreren. Daarbij stimuleren de kleuteronderwijzers de kleuters om hun leerproces te verwoorden en kritisch te evalueren. Dit gebeurt in de toon- en evaluatierondes waarbij de kinderen op elkaars proces en product ingaan.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De kleuteronderwijzers voorzien voldoende onderwijstijd om de leerplannen van Nederlands en wereldoriëntatie te realiseren. Ze gaan efficiënt met de onderwijstijd om.

De kleuters krijgen heel wat kansen in een stimulerende leeromgeving. Voor beide leergebieden zijn verschillende uitdagende hoeken uitgewerkt. Die verrijken de kleuteronderwijzers vanuit de verdere uitwerking op het projectblad. Hierover is er intern overleg en delen de teamleden hun ervaring om hun aanbod verder te verbeteren. Er is een grote variatie in werk- en groeperingsvormen. Daarbij ligt de klemtoon op samenwerken. Vormen van peertutoring al dan niet met een andere leefgroep uit de cluster zijn hierbij belangrijke hefboomen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De klassen zijn voorzien van heel wat ontwikkelingsmaterialen. De kleuteronderwijzers maken er optimaal gebruik van. Er zijn afspraken om bepaalde ontwikkelingsmaterialen in één groep van de cluster te groeperen met de bedoeling de uitwisseling structureel in te bouwen. Tijdens de doorlichting zijn er voorbeelden te zien waarbij kinderen vlot ontwikkelingsmaterialen uit een andere leergroep komen halen en er zelfstandig mee aan de slag gaan. De kleuteronderwijzers maken hiervan ook gebruik voor de niveaudifferentiatie. Opvallend is de oordeelkundige inzet van leermiddelen uit het lager onderwijs. De schoolbibliotheek is goed uitgerust en biedt kinderen een aangename ruimte en kansen om te lezen.

Materieel beheer
Infrastructuur

De kleuteronderwijzers maken gebruik van elkaars klassen en de gangen om de activiteiten van de kleuters te verrijken. Daarvoor zijn de leergroepen samen geplaatst binnen de clusters. Dit zorgt ervoor dat de differentiatie vlot over de klassen heen kan verlopen. Er zijn nog extra ruimtes, zoals het crealokaal, het computerlokaal en de schoolbibliotheek waarvan kleuters actief gebruik mogen maken. Het gebruik van de schooltuin in het kader van het MOS-project is een meerwaarde voor de kinderen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie is vooral gericht op het proces. Dit is representatief voor de werking van de school, maar komt niet altijd tegemoet aan de vereisten van het leerplan. Aspecten van wereldoriëntatie komen sporadisch en weinig doelgericht aan bod. Een klasscreening gebeurt drie keer per jaar. De gegevens zijn verwerkt in een klasspiegel. Aandachtspunten zijn gemarkeerd. De kleuteronderwijzers besteden veel aandacht aan observaties, maar doen dit niet optimaal in functie van de geselecteerde leerplandoelen. De school kiest er bewust voor om geen testen af te nemen bij de kleuters, maar voorziet niet echt in vervanging voor aspecten die meetbaar zijn. De portfolio's zijn waardevolle werkinstrumenten om de ontwikkeling van de kleuter in kaart te brengen. In korte reflectiegesprekken bespreken de kleuteronderwijzers en de kinderen de evolutie. Tijdens de sprokkelweken voorzien de teamleden extra tijd voor observatie.

De school zit in een overgangssituatie van een kindvolgsysteem op papier naar het digitale instrument. Op papier is het uitgebreider. Teamleden signaleren dat zij hun brede informatiestroom willen integreren in het digitale systeem, maar dat hen dit niet vlot lukt.

De kleuteronderwijzers gebruiken evaluatiegegevens om het onderwijs zowel op individueel, groeps- als klasniveau bij te sturen.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

De rapportering is evenwichtig. De portfolio's spelen een belangrijke rol in de communicatie met de ouders. Het is waardevol dat de kleuters zelf hun evaluatie van de verschillende ontwikkelingsgebieden aan de ouders kunnen toelichten. De kleuteronderwijzers bereiden dit samen met de kinderen voor. In het digitale volgsysteem hebben de leerkrachten een beperkt zicht op de evaluatiegegevens.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De beeldvorming is voor Nederlands degelijk uitgewerkt. Door het kindvolgsysteem en de observaties heeft het team een behoorlijk zicht op mogelijke problemen. Kinderen die zorg nodig hebben, zijn duidelijk aangegeven in het digitale volgsysteem. De teamleden bespreken geregeld de kinderen met zorg en plannen gerichte acties.

De preventieve zorg is behoorlijk. Zo nodig schakelen de kleuteronderwijzers de ambulante leerkrachten in. Doorgaans differentiëren de leerkrachten, maar dit is niet in alle klassen even duidelijk opgenomen in de planning. Er zijn verschillende vormen van peertutoring. Binnen de clusterwerking zorgen de teamleden voor klasoverschrijdende differentiatie. Dit gebeurt op een spontane manier waarbij kleuters kunnen genieten van het aanbod dat het best op hun ontwikkeling aansluit. De brugfiguur heeft een belangrijke rol in de preventieve aanpak. Zij staat in voor de link met de anderstalige en met de kansarme ouders. Zo krijgen ouders de kans om zowel met de schoolwerking als met ruimere activiteiten gericht op schoolse vaardigheden kennis te maken. De school probeert daarnaast alle ouders te betrekken in de preventieve basiszorg en doet ook een beroep op vrijwilligers. Het schoolteam kiest voor heterogene groepeeringsvormen om de taalarme kinderen te ondersteunen.

Bij de verhoogde zorg werken de ambulante leerkracht en de betrokken klasleerkracht op basis van het multidisciplinair en het andere zorgoverleg een ondersteuningstraject uit. De planmatige aanpak verschilt wel volgens de leerkracht. De zorgcoördinator neemt een belangrijke rol op in de planning, ondersteuning en opvolging van de hulpverlening. De school betreft de ouders bij het hele proces. Het schoolteam doet een beroep op vrijwilligers voor voorleesprojecten bij taalarme kinderen.

Kleuters met extra zorg krijgen de nodige ondersteuning van externe diensten. Hiermee zijn er de nodige contacten. Het Centrum voor Leerlingenbegeleiding krijgt hierin een actieve rol. De gonbegeleiding is goed uitgewerkt in samenwerking met de betrokken instelling en leerkracht. Een kind met taalachterstand krijgt eveneens externe ondersteuning. De contacten met de betrokken instelling verlopen goed.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

De school heeft een doordacht systeem voor de deskundigheidsbevordering uitgewerkt. Geregeld is er bouwvergadering waarop de praktijk van de kleuterafdeling aan bod komt. Een overlegprocedure en -structuur zijn uitgewerkt. Er zijn daarnaast nog heel wat initiatieven zowel binnen de kleuterafdeling als met de hele school om de expertise te vergroten. Deelname aan externe nascholing en netwerking met Nederlandse scholen die voor dezelfde onderwijsmethode kiezen, zijn krachtige middelen in de professionalisering van het kleuterteam. De interne begeleider neemt eveneens een belangrijke rol op in de deskundigheidsbevordering.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De leerlingen krijgen een evenwichtig onderwijsaanbod met sterke klemtoon op taalvaardigheid. De extra inspanningen voor het domein lezen komen tegemoet aan de noden van de leerlingen. De evaluatiepraktijk volgt de vorderingen voldoende op. De leerbegeleiding is goed uitgewerkt.

Curriculum	Uit outputgegevens die de school voorlegt, blijkt dat de leerlingen de eindtermen
Onderwijsaanbod	Nederlands voldoende bereiken. Voor het domein lezen geven zowel een
<i>Referentiekader</i>	wetenschappelijk onderzoek als de eindtoetsen van de koepel aan dat de
<i>Planning</i>	resultaten sterk zijn voor deze leerlingeninstroom.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	De onderwijzers vertrekken vanuit de uitgangspunten van de eindtermen. Ze
<i>Actief leren</i>	gebruiken het leerplan als referentiekader. Daarnaast hebben ze
	bronnenmateriaal ter beschikking.

In een digitaal systeem wil de school bewaken of de leerplandoelen voldoende aan bod komen. Dit schiet op dit ogenblik zijn doel voorbij omdat de aanpak ervan niet op punt staat. Er bestaan verschillende interpretaties in het team over het al dan niet aanstippen van de leerplandoelen. Sommige onderwijzers gebruiken het systeem als planningsinstrument, andere als bewaking. Meerdere onderwijzers hebben problemen met de vlote verwerking van de gegevens. Niet iedereen plant het onderwijsaanbod even doelgericht voor elke leeftijdsgroep.

De verschillende domeinen komen evenwichtig en volledig aan bod, met uitzondering voor taalbeschouwing waarover nog onduidelijkheid in het team bestaat. Niet iedereen kan dit domein vlot integreren in de werking. In de bovenbouw gebeurt het meer planmatig dan in de middenbouw. Daartegenover staan de uitgebreide inspanningen voor taalvaardigheid. Vanuit de onderwijsmethode gaat het team resoluut voor spreken en luisteren. Dit gebeurt in een doordachte aanpak met verschillende kringen en allerlei presentaties. De leerlingen krijgen daarnaast nog specifieke luisteropdrachten te verwerken. Ook voor het domein lezen zorgt het team voor een breed en degelijk aanbod gericht op zowel technische vaardigheden, begrijpend lezen en leesbevordering. Creatief en functioneel schrijven krijgen eveneens heel wat ruimte in de projectwerking en de vrije teksten. Voor spelling gebruikt de school een onderwijsleerpakket.

Het team zorgt voor continuïteit. Dit gebeurt niet alleen binnen de eigen leergroep met de drie leeftijdsgroepen. Ook over de leergroepen heen en ondersteund door de clusterwerking is er hiervoor aandacht. Dit gebeurt vooral voor de pedagogisch-didactische werkvormen zoals onder meer voor vrije teksten, presentaties en planningen. Gradatie is voor spelling voorzien door het gebruik van het onderwijsleerpakket. Voor taalbeschouwing is de gradatie weinig uitgewerkt.

De horizontale samenhang is gegarandeerd door de projecten. Nederlands heeft hierin naast wereldoriëntatie een sturende rol. De onderwijzers zorgen voor integratie van de verschillende leergebieden. Daarnaast streven ze binnen Nederlands de leergebiedoverschrijdende eindtermen doelbewust geïntegreerd na.

Het onderwijs is sterk gericht op een brede en harmonische vorming. De activiteiten zijn werkelijkheidsgericht. De leerlingen werken samen met de onderwijzers aan taken die aansluiten bij hun leef- en beleavingswereld, voornamelijk gestuurd vanuit de projectwerking. Er is evenwichtige aandacht voor kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes. Onder andere in de vele kringgesprekken krijgen attitudes veel ontwikkelingskansen. Door de planmatige aanpak zowel in groep als individueel is er veel ruimte voor zelfgestuurd leren. Communicatie en samenwerking zijn ingebakken in de werking. Voornamelijk vanuit de probleemstelling bij de brainstorm krijgen de kinderen uitdagingen om probleemoplossend te werken.

Actief leren is zowat de rode draad doorheen het onderwijs. De leerlingen werken aan functionele taaltaken die vertrekken vanuit levensechte contexten. Taalvaardigheidsonderwijs is sterk uitgewerkt, voornamelijk door de vele uitdagingen tot interactie en communicatie. De leerlingen moeten voortdurend hun leerproces verwoorden en evalueren. Ze zijn hiermee duidelijk vertrouwd en gaan daar op een spontane en natuurlijke manier mee om.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De onderwijzers voorzien voldoende tijd om het leerplan Nederlands te realiseren. Voor Nederlands zijn er niet alleen de geplande momenten voor instructie en verwerking, maar is er ook ruimte in de projectwerking. Kinderen zijn voortdurend aan het werk en hebben een attitude om rustig en gestructureerd aan het werk te gaan.

De school heeft een goed uitgewerkte visie op het klasmanagement. Naast het grote aandeel van het projectwerk is er voldoende tijd en ruimte voorzien voor een cursorische aanpak, in onder andere de uitlegmomenten en de blokken. De leerlingen krijgen talige kansen in een rijke en stimulerende omgeving. Daarbij is de aanpak binnen de clusterwerking een extra stimulans. De plannings- en de kringmomenten structureren de werking. De onderwijzers zorgen voor een gevarieerd aanbod aan groepeerings- en werkvormen. Dit gebeurt in verschillende samenstellingen, zowel klasintern als -extern. Daarbij is er aandacht voor een zinvolle groepssamenstelling. De school kiest uitdrukkelijk voor heterogene groepering. Peertutoring gebeurt voortdurend en spontaan. De opdrachten en groepsofstelling dragen hiertoe bij.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De leerlingen krijgen onderwijs in goed uitgeruste leeromgevingen. De leermiddelen zijn ruim voorhanden en bieden kinderen heel wat uitdagingen. De wanden zijn doordacht uitgewerkt als ondersteuning. De leerlingen hebben middelen en bronnen ter beschikking om zelf op te zoeken en te exploreren. De computerinfrastructuur is verouderd om dit optimale kansen te geven. De klas- en schoolbibliotheek zijn goed uitgerust.

Materieel beheer
Infrastructuur

De klassen zijn ruim en functioneel ingericht. De leerlingen mogen voortdurend de gangen gebruiken voor allerlei activiteiten. Dit gebeurt op een rustige en gestructureerde manier. De mogelijkheid om in andere klassen te gaan werken is een waardevol gegeven. In de school zijn nog andere lokalen ter beschikking, zoals de schoolbibliotheek en de computerklas. Hiervan maken de onderwijzers goed gebruik.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie is evenwichtig en representatief. De verschillende domeinen komen voldoende aan bod. De onderwijzers maken gebruik van toetsen en genormeerde testen. In verhouding komt spelling hierin veel aan bod. De klemtoon van de evaluatie ligt op de mondelinge evaluatie met verschillende werk- en groepeeringsvormen. De kringen zijn hierin een belangrijk instrument. Tijdens peerevaluatie (in duo's of in groepen) en in gesprekken met de onderwijzers evalueren de leerlingen hun werk en vorderingen. De onderwijzers beschikken over observaties. De portfoliogesprekken zijn eveneens een belangrijk element.

De school zit in een overgangsfase naar de digitalisering van het leerlingvolgsysteem. Het valt op dat er een veelheid aan informatie beschikbaar is, maar dat die niet altijd gerelateerd is aan de nagestreefde leerplandoelen. De sterke aandacht voor de procesevaluatie heeft soms als gevolg dat productevaluatie wat in de verdrukking komt.

De evaluaties leiden zowel op kind- als leergroepniveau geregeld tot bijsturing van zowel het aanbod als de methodiek.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

In de verschillende rapporteringen overweegt de evaluatie van het proces. In de tussentijdse rapporten overheersen de cijfers voor spelling. Andere domeinen komen er weinig tot niet aan bod. De portfolio's zijn een krachtig instrument, vooral door de kansen die kinderen krijgen om voorbereid en samen met de onderwijzers hun eigen ontwikkelingstraject aan hun ouders voor te stellen en te evalueren. In de andere uitgeschreven rapporten is er vooral aandacht voor het proces en de attitudes.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De beeldvorming is breed. Naast de resultaten van genormeerde toetsen maken de onderwijzers vooral gebruik van de eigen observaties tijdens het multidisciplinair overleg. De overgang naar het digitale systeem bemoeilijkt volgens hen de vlotte werking. Relevante informatie over het zorgtraject is er wel in opgenomen.

De preventieve basiszorg is goed uitgewerkt. Zowel de ondersteuning door de teamleden als de peerwerking zijn waardevol. Differentiatie is goed uitgebouwd. De heterogene groepssamenstelling is hierin een meerwaarde. Zowel voor de leerkrachten als voor de peergroepen zijn procedures voor hulp en remediëring uitgewerkt. Voor lezen voorziet de school doordacht kansen om kinderen op hun niveau te laten evolueren. De acties zijn vooral vanuit het gokactieplan opgestart, maar krijgen nog altijd de nodige aandacht.

De verhoogde zorg is eveneens goed uitgewerkt. Die gebeurt planmatig en is afgesproken binnen het multidisciplinair en ander zorgoverleg. De teamleden volgen de evolutie nauwgezet op. De ambulante onderwijzers en de zorgcoördinator nemen een waardevolle rol in het hulpverleningsproces op. Daarnaast maakt de school gebruik van vrijwilligers en externe organisaties om kinderen maximaal te ondersteunen, ook in hun thuismilieu.

Kinderen met extra zorg krijgen de nodige ondersteuning. De samenwerking verloopt goed. De school schakelt externe hulp gepast in en zorgt hierbij voor voldoende overleg.

Professionalisering De school heeft een doordacht systeem voor de deskundigheidsbevordering uitgewerkt. Geregeld zijn er respectievelijk voor de midden- en bovenbouw bouwvergaderingen waarop de praktijk aan bod komt. Een overlegprocedure en -structuur zijn uitgewerkt. Er zijn daarnaast nog heel wat initiatieven zowel binnen de bouw, de lagere afdeling als met de hele school om de expertise te vergroten. Deelname aan externe nascholing en netwerking met Nederlandse scholen die voor dezelfde onderwijsmethode kiezen, zijn krachtige middelen in de professionalisering. De interne begeleider neemt eveneens een belangrijke rol op in de deskundigheidsbevordering.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. De leerlingen krijgen een evenwichtig onderwijsaanbod dat sterk op de brede harmonische ontwikkeling focust en het actief leren stimuleert. De leerlingen leren in een stimulerende leeromgeving en maken actief gebruik van een degelijke materiële uitrusting en de kansen die de infrastructuur biedt. De leerbegeleiding legt de klemtoon op een preventieve aanpak en is degelijk uitgewerkt.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Uit de beschikbare outputgegevens blijkt dat de school de eindtermen met de leerlingen voldoende bereikt. Voor de resultaten uit de verschillende bronnen die niet volledig met elkaar sporen, hebben de teamleden een verklaring en zoeken zij naar oplossingen om hieraan tegemoet te komen. Bovendien is de instroom van de leerlingen de laatste jaren gewijzigd en zoekt het team hoe het optimaal op de huidige doelgroep kan inspelen.
---	---

De school neemt de leerplannen als referentiekader. Het team zorgt voor onderwijs dat aansluit bij de visie en uitgangspunten van de eindtermen en de leerplannen. Het sluit ook naadloos aan bij de visie van de school op de toepassing van de gekozen onderwijsmethode.

De onderwijzers plannen hun activiteiten en nemen hierin de leerplandoelen op. De activiteitenplanning gebeurt in een brainstormronde met de kinderen. In een digitaal systeem willen de onderwijzers bewaken of alle leerplandoelen voldoende aan bod komen. Bepaalde onderwijzers hebben problemen om dit systeem doelgericht en effectief te gebruiken.

Het team zorgt voor een vrij evenwichtig en volledig onderwijsaanbod. Ze vertrekken vanuit de inbreng van de leerlingen in de keuzekring en verrijken of vervolledigen dit aanbod. Voor het domein tijd is er sterke aandacht voor de persoonlijke en de dagelijkse tijd door de vele initiatieven om kinderen gericht te laten plannen. De opbouw van de historische tijd is in meerdere klassen weinig systematisch. Er is veel aandacht voor het domein ruimte vanuit de projectkeuzes, maar in bepaalde klassen is de aanpak niet altijd systematisch. Het domein natuur krijgt de nodige ruimte. Techniek kwam in het verleden soms vrij onevenwichtig aan bod volgens de keuze en interesses van de leerlingen. Dit is ondertussen bijgestuurd zodat het aanbod in de toekomst meer verzekerd is. De domeinen mens en maatschappij krijgen een sterke invulling voornamelijk vanuit de principes van de gekozen onderwijsmethode. In de bovenbouw werken de onderwijzers plannings uit om de cursorische leerplandoelen uit de verschillende domeinen voldoende en gericht aan bod te laten komen.

De verticale samenhang is wisselend. Over de aanpak binnen de principes van de onderwijsmethode bestaan de nodige afspraken. Bij de realisatie van de leerplandoelen staan bepaalde onderwijzers niet altijd stil bij de gradatie. Over de groepen heen gaan ze ervan uit dat het gebruik van het leerplan volstaat. In de praktijk blijkt dat de opbouw niet optimaal is uitgewerkt in de eigen selectie van leerplandoelen. De graduele opbouw voor tijd en ruimte vertoont hierdoor hiaten.

De horizontale samenhang daarentegen is degelijk uitgewerkt. De projectmatige aanpak zorgt voor een geïntegreerd aanbod vanuit verschillende leergebieden en de verschillende domeinen van wereldoriëntatie. Ook de leergebiedoverschrijdende eindtermen zijn hierin verwerkt.

De school zet in op een brede harmonische vorming. Het onderwijs is sterk werkelijkheidsgericht en vertrekt vanuit de leef- en beleavingswereld van de leerlingen. Hun inbreng speelt een grote rol. Daarbij brengen de onderwijzers de wereld in de klas of gaan de leerlingen actief op exploratie in de wereld. Er is evenwichtige aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden van de leerlingen. Zelfgestuurd leren (zowel individueel als in groep) zijn belangrijke uitgangspunten. Dit gebeurt vooral tijdens en door de vele plannings- en evaluatiemomenten die een rode draad zijn doorheen de werking. Communicatie en samenwerking zijn geen dode letter. Probleemoplossend omgaan met de wereld is sterk uitgebouwd, vooral vanuit de uitgangspunten van de gekozen onderwijsmethode.

De leerlingen krijgen veel kansen om actief te leren. Vanuit de brainstormronde selecteren ze samen met de leerkrachten betekenisvolle activiteiten. Er is veel aandacht voor het procesmatig werken. De leerlingen krijgen volop uitdagingen om te experimenteren en te exploreren. Het leerproces komt frequent onder de aandacht tijdens de reflectiemomenten waarbij de leerlingen voor zichzelf en voor de groepsactiviteiten moeten verwoorden hoe ze te werk gaan en wat zij in de toekomst willen behouden of aanpassen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De onderwijzers voorzien voldoende onderwijstijd om het leergebied wereldoriëntatie te realiseren door het een centrale plaats in de projectwerking te geven.

De leerlingen krijgen heel wat kansen in een rijke en stimulerende leeromgeving. De onderwijzers hanteren een ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl waarbij ze samen met de leerlingen de werkelijkheid stap voor stap exploreren. Ze zorgen hierbij voor heel wat verrijking. Binnen de projectwerking en de geïntegreerde aanpak met andere leergebieden is er een rijke variatie aan werken en groeperingsvormen. De klasoverstijgende werking binnen de clusters is hierbij een meerwaarde. De klasinrichting zorgt voor een uitdagend milieu.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De klassen zijn goed uitgerust met leermiddelen. Er is een degelijk systeem waarbij kinderen gebruik maken van leermiddelen uit andere leergroepen van onder andere de cluster. De referentiekaders zijn in opbouw. De ICT-uitrusting is verouderd, maar de leerlingen mogen er optimaal gebruik van maken.

Materieel beheer
Infrastructuur

De schoolinfrastructuur nodigt de leerlingen uit om voortdurend aan de slag te gaan. Ze mogen gebruik maken van de andere klassen en de gangen om te leren en te ontwikkelen. De schooltuin en de serres verrijken het onderwijsaanbod. De schoolbibliotheek en de computerklas zijn eveneens een meerwaarde.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De evaluatie is vooral gericht op het proces. De directe feedback is goed uitgewerkt. Dit gebeurt heel gevarieerd, onder andere in frequente evaluatierondes. Zelf- en peerevaluaties zijn ingeburgerd. De evaluatie is echter soms te vrijblijvend en niet representatief. Meerdere leerplandoelen worden immers niet geëvalueerd. Er zijn heel wat observatiegegevens beschikbaar, maar die zijn versnipperd en veelal weinig systematisch opgeslagen of verwerkt. Niet alle domeinen komen in de evaluaties voldoende en evenwichtig aan bod. In de bovenbouw is er een discussie aan de gang over het gebruik van toetsen voor wereldoriëntatie. De school is zich bewust van het probleem en neemt de evaluatiepraktijk als prioriteit in een verbeteringstraject op. Op schoolniveau gebeurt er weinig met de gegevens van de externe evaluaties voor wereldoriëntatie. Buiten een kennisname door de leerkrachten van de betrokken klassen is er geen analyse of bespreking ervan. Op basis van bepaalde evaluaties sturen de onderwijzers het onderwijs zowel voor individuele kinderen, als voor de groepen bij.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i> <i>Evenwichtig en volledig</i>	De rapporteringspraktijk is eveneens vooral gericht op het proces en brengt doorgaans vooral de betrokkenheid en het welbevinden in kaart. Daarvoor zijn de portfolio's een krachtig instrument. Deze portfolio's zijn onderwerp van gesprek tussen leerling en onderwijzer, die daarvoor verdiepingsvragen aangereikt krijgt. Op de kindbesprekingen met de ouders stellen de leerlingen hun portfolio zelf voor. In andere rapporteringsdocumenten noteren de onderwijzers algemene commentaren over wereldoriëntatie. Het gaat veeleer over een algemene conclusie per kind vooral gefocust op de betrokkenheid en het proces.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Er zijn weinig gegevens in het leerlingvolgsysteem ter beschikking om een breed beeld over de prestaties en de ontwikkeling voor wereldoriëntatie in kaart te brengen. Ook in andere documenten zijn weinig gegevens voorhanden. Het team maakt werk van de preventieve basiszorg. De leerlingen krijgen de mogelijkheid om op school hun opzoekingen en presentaties uit te werken zodat alle kinderen de nodige ondersteuning krijgen om hun werk uit te voeren. Dit gebeurt zowel tijdens de activiteiten, als tijdens pauzes en studiemomenten. Dit verantwoordt de school vanuit een positieve aanpak van de kansarmoede. Daarnaast kiest de school bewust voor heterogene groepen over de leerjaren heen en maken de onderwijzers werk van peerondersteuning. Verder hebben ze veel aandacht voor de eigen cultuur van de leerlingen en stimuleren ze hen om die positief te betrekken in de activiteiten. De school organiseert met de brugfiguur verschillende activiteiten om de ouders te betrekken bij thema's en onderwerpen waarmee de kinderen in wereldoriëntatie aan de slag gaan. Voornamelijk in een moedergroep bestuderen de ouders thema's of gaan ze op bezoek in het kader van de projecten. Dit is voor het team ook een element in een positieve aanpak rond kansarmoede.

Professionalisering De school heeft een doordacht systeem voor de deskundigheidsbevordering uitgewerkt. Geregeld zijn er respectievelijk voor de midden- en bovenbouw bouwvergaderingen waarop de praktijk aan bod komt. Een overlegprocedure en -structuur zijn uitgewerkt. Er zijn daarnaast nog heel wat initiatieven zowel binnen de bouw, de lagere afdeling als met de hele school om de expertise te vergroten. Deelname aan externe nascholing en netwerking met Nederlandse scholen die voor dezelfde onderwijsmethode kiezen, zijn krachtige middelen in de professionalisering. De interne begeleider neemt eveneens een belangrijke rol op in de deskundigheidsbevordering.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op een systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van de brandveiligheid. Uit het brandpreventieverslag blijkt dat enkele lokalen niet over een tweede uitgang beschikken. Het brandpreventieverslag vermeldt dat een advies van de brandweer nodig is. De brandweer is uitgenodigd maar dit advies is tijdens de doorlichting niet aanwezig. De school doet inspanningen om het risico te beperken door onder meer extra evacuatieoefeningen en de zorg voor een vrije doorgang in de traphallen.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisaties van oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	neen
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	neen
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	neen
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	neen
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

- Doelgerichtheid** De school heeft een duidelijke visie op de sociale en emotionele begeleiding. Deze vertrekt van de algemene uitgangspunten van de gekozen onderwijsmethode en zit vervat in verschillende visiedocumenten over concrete projecten en initiatieven. Het schoolteam motiveert het beleid vanuit de noden van de kinderen. Het maakt duidelijke keuzes en zet vooral in op de preventieve aanpak. Daarbij gaat het team doelgericht te werk.
- Ondersteuning** De school voorziet degelijke structurele ondersteuning om het beleid uit te voeren. Het team zorgt door een gelijkgerichte aanpak voor een veilig en aangenaam schoolklimaat waarin kinderen structuur en rust vinden. De regels zijn beperkt en opgenomen in een duidelijk schema dat op kindniveau is opgesteld. Deze leven daadwerkelijk in de klassen en zijn een referentiekader waarnaar iedereen geregeld teruggrijpt. Het team zet in op allerlei initiatieven die het sociaal en emotioneel welbevinden van de kinderen verhoogt. Daarbij krijgen de kinderen inbreng. Binnen het onderwijsleerproces is er veel aandacht voor welbevinden en voor sociale interacties. Dit kan onder andere binnen de gesprekskringen waarin het gedrag en de gevoelens bespreekbaar zijn. Maar ook andere structurele initiatieven binnen de school- en klaswerking focussen op deze aspecten. De teamleden volgen de sociale en emotionele ontwikkeling degelijk en breed op. Ze betrekken de kinderen actief in dit proces. De aanpak binnen de portfoliowerking is hiervan een sterk voorbeeld. Er zijn heel wat initiatieven met onder andere de brugfiguur om ook kansarme ouders actief te betrekken binnen de schoolaanpak. De teamleden spelen kort op de bal bij mogelijke problemen. Door de focus op de preventieve aanpak stelt de school vast dat er weinig nood is aan curatieve acties. De ouders zijn voldoende betrokken en waar nodig schakelt het team externe deskundigen in.
- Doeltreffendheid** Het schoolteam denkt voortdurend en planmatig na over de eigen praktijk. De school evalueerde het GOK-beleid en gaat na of alle afgesproken initiatieven verder lopen. Tijdens verschillende overlegmomenten evalueert de school aspecten van de sociale en emotionele begeleiding. In de gestructureerde aanpak van overlegmomenten is voorzien dat het team grondig moet analyseren en effectief tot besluiten moet komen. Daarbij staat het team open voor externe beoordelingen.
- Ontwikkeling** De school blijft zich ontwikkelen. Het schoolteam maakt gebruik van de mogelijkheden die het netwerk van scholen met dezelfde onderwijsmethode biedt. Geregeld volgen teamleden nascholing en gaat de school in gesprek met externen om de eigen werking te verbeteren. Daarbij speelt de school op een goede manier in op de verwachtingen van de overheid, het eigen schoolbestuur en de noden van de kinderen.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De school is een groeitraject gestart om na te denken over de richting, het doel en de aanpak van de evaluatiepraktijk. Het schoolteam wil een goed evenwicht vinden tussen product- en procesevaluatie. Daarbij wil het team rekening houden met zowel de uitgangspunten van de gekozen onderwijsmethode, maar eveneens tegemoetkomen aan de resultaatsverplichting die de overheid oplegt. Het schoolteam zit op dit ogenblik in het proces van informatiegaring en is het studieproces gestart.
- Ondersteuning** Het schoolteam heeft ondersteunende structuren voor de evaluatie uitgewerkt. Daarbij ligt de klemtoon op het proces. De werking met de portfolio's is een sterk gegeven waarbij kinderen en leerkrachten samen actief aan de slag gaan. De teamleden zetten daarnaast in op het breed verzamelen van observatiegegevens. Er zijn momenten voorzien waarop de leerkrachten structureel de ontwikkeling van kinderen screenen. De school zit in een overgangstraject om de vele gegevens elektronisch op te slaan. De school volgt eveneens leerprestaties van de kinderen op. Voor bepaalde domeinen gebeurt dit met toetsen, al dan niet uit onderwijsleerpakketten. Voor andere domeinen zijn er minder duidelijke afspraken. Daarbij laat de school zich op dit ogenblik weinig leiden door de visie en de aanbevelingen van leerplannen. Dit zorgt ervoor dat het beeld over de leerprestaties zeer versnipperd is. De school neemt deel aan externe toetsen zowel van de eigen onderwijskoepel, als van wetenschappelijk onderzoek.
- Doeltreffendheid** De school reflecteert over de eigen evaluatiepraktijk. Er zijn discussies aan de gang over het belang en de wenselijkheid van prestatiemeting. Binnen het groeitraject is een grondige evaluatie van het beleid voorzien. De school staat daarbij open voor externe beoordeling, onder andere door deelname aan wetenschappelijk onderzoek en door reflectie binnen het netwerk van de scholen met dezelfde onderwijsmethode. Het valt wel op dat de school weinig gebruik maakt van de gegevens van de externe toetsen om het effect van de onderwijspraktijk in vraag te stellen.
- Ontwikkeling** Met het groeitraject wil de school een antwoord vinden op de prangende vraag van het schoolteam om een evenwicht te vinden tussen prestatiemeting en brede (proces)evaluatie. Het schoolteam worstelt op dit ogenblik met de vraag om de evaluatiepraktijk zowel af te stemmen op de uitgangspunten van de onderwijsmethode en de druk van buitenaf om prestaties in kaart te brengen. Het team toont sterke bereidheid om dit groeitraject planmatig aan te pakken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur geeft gerichte sturing aan het schoolteam. Het groeiteam participeert in het gedeeld leiderschap. Daarin zijn de interne begeleiders van beide onderwijsniveaus, de zorgcoördinator en de brugfiguur betrokken. Gezamenlijk en in overleg met het schoolteam geven zij richting aan het schoolbeleid. De directeur voert een open en laagdrempelig beleid naar alle onderwijsparticipanten. Aanwezigheid en ondersteuning op de klasvloer zijn een belangrijk principe binnen de taakuitvoering. Daarbij bewaakt de directeur nauwgezet de uitgangspunten van de onderwijsmethode en de beleidskeuzes van de school bij de uitvoering van het onderwijsbeleid.
- Visieontwikkeling** De school kiest bewust voor een onderwijsmethode en profileert zich hierin duidelijk. Dit gebeurt zowel in de visieteksten als in de communicatie naar de buitenwereld. De (oude) website is hiervan een mooi voorbeeld. Het schoolteam werkt sterk gelijkgericht om deze visie uit te voeren. Daarbij heeft de directeur aandacht om bijsturingen en veranderingen in te bedden in de uitgangspunten en in wat zij het geheugen van de school noemt. Het groeiteam neemt een ondersteunende rol op in de uitbouw van de visie. De school draagt geregeld haar ideeën uit naar allerlei fora en staat open voor gesprek over en bezoek aan de eigen werking.
- Besluitvorming** De besluitvorming gebeurt op een brede en effectieve manier. Het team probeert het motto van de school 'we zeggen wat we doen, we doen wat we zeggen' waar te maken. Er zijn structuren uitgewerkt waarin de teamleden zowel het onderwijskundig als het schoolorganisatorisch beleid mee vorm geven. De teamleden tonen grote betrokkenheid bij het besluitvormingsproces. Er zijn procedures of stappen uitgewerkt om daadwerkelijk tot een besluit te komen. Het team gebruikt verschillende adequate werkvormen om de besluitvorming te ondersteunen. De communicatie naar de onderwijsparticipanten is degelijk uitgewerkt en verloopt efficiënt. Waar mogelijk betreft de school de ouders en externen in de besluitvorming.
- Kwaliteitszorg** De school staat open om de kwaliteit te bewaken. De kwaliteitszorg is goed uitgewerkt voor bepaalde aspecten, voornamelijk gericht op processen en het beleidsvoerend vermogen. De school staat open voor externe onderzoeken. Het team stelt het beleid en zichzelf voortdurend in vraag en trekt de nodige conclusies. Er is een sterke cultuur van zelfreflectie. Dit leidt zo nodig tot een groeitraject dat de school planmatig uitzet en uitvoert. Ook daarin plant het team geregeld evaluatiemomenten. Het team toont met meerdere projecten aan dat het in staat is zelfstandig de kwaliteit te bewaken en te verbeteren. De school heeft de intentie om ook de kwaliteit van de output te bewaken. Op dit ogenblik beperkt het zich echter vooral tot deelname aan externe toetsen of testen en kennisname van de resultaten. Het team zet nog geen kwaliteitstraject op om de gegevens van prestatiemetingen te analyseren en op basis daarvan de onderwijspraktijk te optimaliseren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam zorgt voor een brede en harmonische ontwikkeling vanuit de leefwereld en met inspraak van de kinderen en leerlingen.
- De (kleuter)onderwijzers zorgen voor levensecht onderwijs dat volop kansen biedt tot experimenteren en exploreren van de werkelijkheid zowel binnen als buiten de school.
- Het schoolteam biedt onderwijs aan dat focust op de taalvaardigheid met levensechte en functionele taaltaken.
- De school voorziet een ruim en doordacht aanbod voor alle aspecten van lezen dat inspeelt op de noden van de kinderen en leerlingen.
- Het schoolteam wendt de interne en brede expertise functioneel en flexibel aan om het onderwijsaanbod te laten aansluiten bij de noden van de kinderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school levert degelijke inspanningen voor de preventieve aanpak van de sociale en emotionele begeleiding.
- De school realiseert een brede procesgerichte evaluatie.
- De school werkt op een planmatige manier aan de ontwikkeling van de sociale en emotionele begeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- De visieontwikkeling stuurt het onderwijsbeleid en de gelijkgerichte aanpak van de onderwijspraktijk.
- Het beleidsvoerend vermogen is sterk en krijgt degelijke ondersteuning vanuit een gedeeld leiderschap.
- De besluitvorming is breed en goed gestructureerd.
- De kwaliteitszorg rond de processen is goed uitgewerkt.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderwijzers kunnen hun onderwijsaanbod meer doelgericht plannen en bewaken in functie van de leerplannen.
- Het schoolteam kan in het lager onderwijs het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie meer gradueel plannen en aanpakken.
- De (kleuter)onderwijzers kunnen de evaluatie van Nederlands en wereldoriëntatie meer afstemmen op de leerplannen.
- De school kan het verouderd computeraanbod optimaliseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan de visie op de evaluatiepraktijk beter afstemmen op de leerplannen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan de aanwezige outputgegevens analyseren en gebruiken om de onderwijspraktijk te optimaliseren.
- De school kan de kwaliteitsbewaking van de output nog verruimen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De school moet de verplichte bepalingen in het schoolreglement opnemen. (Decreet Basisonderwijs, art. 37).
- De school moet procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift of een attest aanpassen aan het Decreet Basisonderwijs en het besluit van de Vlaamse regering. Ze dient de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het behalen van het getuigschrift aanleggen en bewaren. (Decreet Basisonderwijs, art. 53-57).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Lieven DEPRETTERE de inspecteur-verslaggever	Sofie STROBBE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	